

Tájékoztató a felnőttoktatás keretében szervezett képzésről

Kiknek kínáljuk a képzéseinket?

Két szakképesítés állami szakképzési rendszerben történő megszerzésének ingyenessé tétele elősegíti a felsőfokú végzettséggel nem rendelkezők szakmai karrierjének, pályafutásának megerősítését.

Azoknak a tanulóknak:

- akik nem kívánnak felsőoktatási intézményben továbbtanulni;
- akik nem nyertek felvételt felsőoktatási intézménybe;
- akik határterületeken szeretnének elhelyezkedni, és ehhez mindkét szakterület megismerésére szükségük van;
- akik nem tudatos pályaválasztási döntést hoztak;
- akik első szakmájukkal nem tudtak elhelyezkedni a munkaerő-piacon;
- akik jelenleg munka nélkül vannak, de szeretnének minél előbb elhelyezkedni;
- akik hosszabb inaktív időszak után térnek vissza a munkaerő-piacra (pl. GYES);
- akik lakóhelyet változtattak, és meglévő szakmájukra a helyi munkaerő-piacban nem mutatkozik kereslet;
- akik vállalkozásba kezdtek, és szeretnék vállalatuk profilját, szolgáltatási kínálatát bővíteni.
- akik elhelyezkedtek a munkaerő-piacon, de tovább szeretnék bővíteni szaktudásukat, szeretnék növelni piaci versenyképességüket.

A felnőttoktatás szervezésekor a következő jogszabályokat kell figyelembe venni:

- **2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről (Szt.)**
- **2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.)**
- **150/2012. (VII. 6.) Korm. Rendelet az Országos Képzési Jegyzékről (OKJ)**
- **28/2015. (V. 28.) EMMI rendelet a 2015/2016. tanév rendjéről**

Az előbb felsorolt jogszabályok által szabályozott területek, fontosabb előírások

- 1. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény szabályozza, hogy ki milyen feltételekkel vehet részt a felnőttoktatásban, milyen kerettantervek, és óraszámokat kell alkalmazni.**

Az Nkt. 60. § alapján:

- a tanuló munkahelyi, családi vagy más irányú elfoglaltságához igazodva a nyolc évfolyamos általános iskola elvégzése esetén a 17., gimnázium és szakképző iskola elvégzése után a 25. életévét betölti, kizárólag felnőttoktatásban kezdhet új tanévet. (Sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló esetén; továbbá, ha a tanulmányi követelményeket azért nem tudták teljesíteni, mert a tanuló tartós gyógykezelés alatt állt, a meghatározott életkorhoz kétfő évet hozzá kell számítani.)
- A tanuló akkor veheti igénybe a pedagógiai szakszolgálat feladatait ellátó intézmények szolgáltatásait, ha nappali oktatás munkarendje szerint folytatja tanulmányait. A felnőttoktatásban részt vevő tanuló nem veheti igénybe a pedagógiai szakszolgálat feladatait ellátó intézmények szolgáltatásait abban a kérdésben, hogy különleges gondozásra jogosult-e, a jogszabályban meghatározott szakértő szakvéleménye alapján kell dönteni.
- A felnőttoktatásban az oktatás megszervezhető a nappali oktatás munkarendje, továbbá esti, levelező vagy más sajátos munkarend szerint.
- Szakképző iskolában a nappali oktatás munkarendje szerinti felnőttoktatás azok számára szervezhető meg, akik még nem rendelkeznek szakképesítéssel. A nappali oktatás munkarendje szerint folyó oktatás esetében a tanórák számának a kerettantervben a nappali rendszerű oktatás munkarendje szerinti kötelező tanórai foglalkozások legalább 90%-át el kell érnie.
- Az esti oktatás munkarendje szerint folyó oktatás esetében a tanórák számának a kerettantervben a nappali rendszerű oktatás munkarendje szerinti kötelező tanórai foglalkozások legalább 50%-át, levelező oktatás esetében legalább 10%-át el kell érnie. Más sajátos munkarend szerint is folyhat az oktatás, ha a tanulónak tanórai foglalkozáson egyáltalán nem kell részt vennie; továbbá, ha a tanórai foglalkozások száma nem éri el a levelező oktatásra meghatározott óraszámot.
- Más sajátos munkarend szerint folyik a felnőttoktatás különösen a távoktatási formában. A felnőttoktatásban az iskolai oktatás a tanulók egyéni felkészülésére is épülhet, ha a tanítást nem a nappali oktatás munkarendje szerint szervezik. A tanév rendjében meghatározott tanítási napot az egyéni felkészülés keretében tanulásra fordított - az iskola által előírt - napokkal együtt kell számítani, és nem kell alkalmazni az ötnapos tanítási hétre vonatkozó rendelkezéseket, a nem kötelező tanórai foglalkozásra, az osztálybontásra és egyéni foglalkozásra, az egyéb foglalkozásra, a mindennapos testnevelésre vonatkozó rendelkezések alkalmazása nem kötelező.

2. A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény és a vele összhangban készült OKJ megszabja az egyes szakképesítések esetén választható munkarendet, meghatározza az itt folyó elméleti és gyakorlati képzésre vonatkozó különleges szabályokat

A Szt. 33-34.§ alapján:

- A tanuló attól az évtől kezdődően, amelyben iskolai rendszerű szakképzésben az első szakképesítését megszerezte, új tanévet a második szakképesítés megszerzésére irányuló képzésben kizárólag felnőttoktatásban kezdhet.
- Az OKJ meghatározza azokat a szakképesítéseket, amelyek felnőttoktatás keretében az esti, a levelező oktatás munkarendjében és az oktatás egyéb sajátos munkarendjében oktathatóak. A felnőttoktatás keretében folyó szakképzést a szakképzési kerettanterv alapján kell megszervezni.
- Az esti oktatás munkarendje szerint megszervezett felnőttoktatás keretében a gyakorlati képzés jelenléti óraszama legalább a nappali rendszerű képzésre meghatározott gyakorlati óraszám 60%-a; a levelező oktatás munkarendje szerint megszervezett felnőttoktatás keretében a gyakorlati képzés jelenléti óraszama legalább a nappali rendszerű képzésre meghatározott gyakorlati óraszám 20%-a. Az elméleti képzés jelenléti óraszama az esti oktatás munkarendje szerint megszervezett felnőttoktatás keretében a nappali rendszerű képzésre meghatározott elméleti óraszám legalább 10%-a azzal, hogy az összes kötelező jelenléti óraszám eléri a nemzeti köznevelésről szóló törvényben az esti oktatás munkarendjére meghatározott óraszámot. A szakképzési kerettanterv alapján az iskola a pedagógiai program részét képező helyi tantervében és szakmai programjában meghatározza a felnőttoktatás keretében oktatott szakmai tantárgyak óraszámait.
- A felnőttoktatás keretében folyó szakképzésben tanulószerveződés köthető. Az esti, a levelező oktatás munkarendje és az oktatás egyéb sajátos munkarendje szerinti felnőttoktatás keretében folyó teljes gyakorlati képzésre is köthető együttműködési megállapodás, azon gyakorlati képzést folytató gazdálkodó szervezettel vagy egyéb szervvel, szervezettel, amellyel az adott szakképesítés gyakorlati képzésére tanulószerveződés köthető.
- A szakképzési centrum saját, heti negyven órás munkaidőben foglalkoztatott közalkalmazottját a napi munkaidőn és a nemzeti köznevelésről szóló törvény 62. § (5) és (6) bekezdésében meghatározott időkereten túli órákra - kizárólag a felnőttoktatás esti, levelező munkarend szerint megszervezett osztályainak óráira vonatkozóan - megbízási jogviszonyban alkalmazhatja óraadóként. Az ilyen további foglalkoztatás keretében foglalkoztatott óraadókra nem kell alkalmazni a nemzeti köznevelésről szóló törvényben az óraadókra vonatkozóan meghatározott óraszámkorlátot.

3. Az OKJ szabályozza, hogy mely szakképesítés esetén milyen munkarend választható.

A hatályos OKJ „J” oszlopa mutatja meg, hogy az adott szakképesítés milyen munkarend szerint oktatható. A levelező, és sajátos munkarend csak néhány szakképesítés esetén választható.

Iskolai rendszerű szakképzés esetén nappali, esti, levelező, távoktatás vagy egyéb sajátos munkarend szerinti képzések indíthatók.

Iskolarendszeren kívüli szakképzés esetén: az OKJ-ban meghatározott óraszámokban megtartott képzés tanfolyami képzés vagy távoktatás lehet.

Jelölések: Nappali	N
Esti	E
Levelező	L
Egyéb sajátos munkarend	S
Iskolarendszeren kívüli, adott óraszámú képzés (tanfolyami képzés)	TK
Távoktatás	T

4. 28/2015. (V. 28.) EMMI rendelet a 2015/2016. tanév rendjéről szabályozza, hogy a felnőttoktatás keretében szervezett szakképzés esetén mikor kezdődhet a tanév.

3. § (1) A felnőttoktatásban a tanítási év első és utolsó napját - a tanítási év első és utolsó hetének keretében - az igazgató határozza meg.

2) A szakképesítések megszerzésére való felkészítés a szakképző iskola azon szakképzési évfolyamain, amelyeken - a szakképzésről szóló törvényben szabályozott esetekben - közismereti képzés nem folyik, február első hetében is megkezdhető (keresztféléves oktatásszervezés). A tanítási év első és utolsó napját az iskola igazgatója állapítja meg a 2. § (3) bekezdésének figyelembevételével úgy, hogy a tanítási napok száma a 2. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően.

5. Összegezve:

A felnőttoktatás iskolarendszerű oktatás esetén a tanév a munkarendtől függetlenül szeptember 1. és 4. között kezdődik, vagy majd keresztfélévben, februárban.

Az iskolarendszeren kívüli felnőttképzéssel ellentétben a felnőttoktatás iskola rendszerű oktatás, az Nkt. szerint köznevelési alapfeladat. Ingyenes, (államilag támogatott) szakképzésben a következő feltételekkel lehet részt venni a 2015/16. tanévtől:

Nappali képzésre az járhat, akinek még nincs államilag elismert szakképesítése és az adott szakképzés utolsó tanévének kezdete előtt nem tölti be a 25. életévét (azaz 2 éves szakképzés esetén 1992. szeptember 1. után született).

Nappali rendszerű felnőtt oktatásra az járhat, akinek még nincs államilag elismert szakképesítése, és elmúlt 16 éves (azaz már nem tanköteles). Fontos leszögezni, hogy itt felső korhatár nincs!

Esti vagy levelező munkarend szerinti felnőttoktatásra az járhat, akinek nincs, vagy csak egy államilag elismert szakképesítése van (a ráépülés nem számít második

szakképesítésnek) és elmúlt 16 éves. Levelező és sajátos munkarendben csak azok a szakképesítések indíthatók, ahol ezt az OKJ lehetővé teszi.

A beiratkozásnál a következőkre kell figyelni:

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 143. § (4) bekezdése értelmében a felnőttoktatást folytató nevelési-oktatási intézménybe történő beiratkozáshoz be kell mutatni a jelentkező nevére kiállított személyi azonosítót és a lakcímet igazoló hatósági igazolványt, valamint a jelentkező által elvégzett iskolai évfolyamokról kiállított bizonyítványt.

A második szakképesítés ingyenes megszerzéséhez szükséges kritériumok ellenőrzése:
Aki még nem szerzett a magyarországi iskolai rendszerben szakképesítést, vagy csak egy szakképesítést szerzett, erről nyilatkoztatni kell a beiratkozási lapon.

A felnőttoktatás esti, levelező és más munkarend szerinti képzésben ingyenesen tanuló abban az esetben kaphat kollégiumi ellátást, ha még nem töltötte be a 19. életévét.

Árvaellátással összefüggő jogosultságok:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 55. § (1) bekezdése alapján az árvaellátás - a jogosultsági feltételek megléte esetén - legkorábban az 54. §-ban említett személy halála napjától kezdődően a gyermek 16. életévének betöltése napjáig jár. Ha a gyermek nappali rendszerű iskolai oktatásban vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben vesz részt, az árvaellátás a tanulmányok tartamára, de legfeljebb a huszonötödik életév betöltéséig jár. Ha a jogosultság megszűnése előtt a gyermek megváltozott munkaképességűvé válik, ennek tartamára az árvaellátás életkorra tekintet nélkül megilleti.

A második szakképesítés megszerzésére irányuló, ingyenesen folytatott képzés ideje alatt árvaellátásra nem jogosult a tanuló!

Családi pótlék (iskoláztatási támogatás) jár annak a tanévnek az utolsó napjáig, amelyben a huszadik - a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény alapján fogyatékosági támogatásra nem jogosult, de sajátos nevelési igényű tanuló esetében huszonharmadik - életévét betölti.

Hiányzások vonatkozásában az iskolának a tanítási év megkezdésekor írásban tájékoztatnia kell a felnőttoktatásban részt vevő tanulót arról, hogy az adott évfolyam adott félévében, az adott osztályban hány tanítási órát szervez az iskola. A tájékoztatásnak ki kell terjednie a mulasztások jogkövetkezményeire.

Megszűnik a tanuló tanulói jogviszonya, ha a szorgalmi időszakban húsz tanóránál többet mulasztott igazolatlanul.

Ha a tanuló a tanórai foglalkozások több mint 50%-ról távol maradt, félévkor és év végén minden esetben osztályozó vizsgán köteles számot adni tudásáról. Az osztályozó vizsga alól felmentés nem adható.

Mellékletek:

1. JELENTKEZÉSI LAP Érettségi utáni szakképesítés megszerzése felnőttoktatás keretében
2. JELENTKEZÉSI LAP Alapfokú iskolai végzettséggel megszerzhető szakképesítésre felnőttoktatás keretében
3. JELENTKEZÉSI LAP Levelező tagozat (2 éves képzés)
Esti tagozat (2 éves képzés)